

in Jakoba *Aljaša* kvintet z bariton-solom »Občutki« — prijetna, zmerno-sentimentalna skladba, ki bo moškim zborom za pevske večere in lahke koncerte dobro došla.

A. D. Slavjanski Agrenjev se je pomudil na svojem — baje zadnjem — potovanju po Evropi tudi v Ljubljani in je priredil s svojim slavnoznanim zborom dva koncerta, prvega v gledališči, drugega v veliki dvorani filharmonijskega društva (dné 12. in 13. prosinca t. l.). Sestava zbora se toliko razločuje od prejšnje, da je g. Slavjanski ženske popolnoma nadomestil z dečki. To daje višjima glaséma nekako rezkost, škoduje pa lehkoti in čistoti petja v višini, posebno pri samospevih. Glavne vrline pa so ostale, te so: enakomerno zastavljanje in izgovarjanje, rahli piano, dovršeno stopnjevanje in popuščanje, pred vsemi pa nepopisna miloba in tožna veselost ruske narodne pesni. Za lokalno naslado je gospod Slavjanski pridejal zборе »Liepa naša domovina!«, »Hej rojaki!« in Jenkov »Naprej«, z ruskim naslovom »Mi družno na vragov«. *K.*

Knjige Matice hrvatske za leto 1894. »Matica hrvatska« je razveselila letos svoje članove z le-tem bogatim književnim darom:

1.) **Slike iz obćega zemljepisa.** Napisao *dr. Ivan Hoic*. Knjiga četrta. Evropa: Pirenejski poluotok (Španjolska; Portugalska). Apeninski poluotok (Italija). Balkanski poluotok (Grčka; Turska). Rumunjska. Sa 97 slika i tri zemljepisne karte. Nagradjeno iz zaklade grofa Iv. Nep. Draškovića za godinu 1893. Zagreb. 1894. Knjiga obseza 430 stranih velike 8°. Najpreje podaje pisatelj obćenito sliko vsacega poluotoka; n. pr. pri apeninskem polotoku opisuje kulturno znamenitost Italije, ležo italskega polotoka, njegov pomorski značaj in končno meje, veličino in število stanovancev. Potem govori o horizontalni in vertikalni izobrazbi in pa o materijalni kulturi. Tako razpravlja o Italiji pod tem poglavjem zanimljive točke o malariji, o neznosnih agrarnih razmerah v Siciliji, ki so prouzročile lani tolike nemire, o čudni prikazni, da je v Italiji toliko siromakov poleg velikih bogatašev itd. V zaglavju »Žiteljstvo« nam predočuje postanek italijanskega naroda, njegov značaj, posledice historijskega razvitka. Končno opisuje najznamenitejša mesta. — Jednako se slikajo vse one države, katere obseza ta zvezek obširnega dela. Mnogobrojne slike kitijo krasno delo, ki je spisano v tako prijetnem jeziku, da ti je prava slast čitati to knjigo.

2.) **Poviest srednjega veka.** Po najboljim piscima izradio Franjo Valla. Treći dio. Od druge polovine jedanaestoga veka do godine 1453. Prvi zvezak. Zagreb 1894. 8°. — V tej knjigi opisuje g. pisec zgodovino borbe med cerkvijo in nemškim cesarstvom (do leta 1250.), križarske vojne na iztoku in zapadu (do leta 1276.), posledice križarskih vojen, o prosveti v 12. in 13. veku. V tem zvezku se popisuje tudi tekmovanje Francozov in Angležev, ki se je završilo s stoletno vojno. (1453.) Knjiga obseza 390 stranih. Njene prednosti in pomanjkljivosti so iste, katere smo že lani omenili. Želeli bi posebno preglednejše razdelbe.

3.) **Milivoj Šrepe l.** Ruski pripovjedači. Nagradjeno iz zaklade Adolfa Veber-Tkalčevića za god. 1893. — 8°. 319 str. — Po obćnem pregledu, v katerem se riše na kratko značaj in razdelitev ruske književnosti, navaja najznamenitejši podatki o ruski književnosti do Puškina in o glavnih zastopnikih od Puškina do naših dnij, govori pisatelj o ruskem romanu in razpravlja o knjigi Vogüé-ovi »Le roman russe« in prehaja v tretjem poglavju na prikazovanje ruskega realizma. — Končno opisuje in ocenjuje pisatelj te-le pripovedovalce: Nikolaja Vasiljevića Gogolja, Ivana Aleksandrovića Gončarova, Ivana Sergejevića Turgenjeva, Fedora Mihajlovića Dostojevskega, Mihajla Evgrafovića Saltykova-Ščedrina, Vsevoloda Mihajlovića Garšina in Leva Nikolajeviča Tolstega. —

4.) **Novak Vjenceslav.** Podgorka. Slika iz hrvatskoga primorja. 8°. 184 str.

5.) **Šandor-Gjalski Ksaver.** Male pripoviesti. Svezak prvi. 2 8°. 27 str.

6.) Dr. A. Tresić-Pavičić. Ljutovid posavski. Tragedija u pet činova. Po osnovi dr. Fr. Markovića. 8°. 195. str.

7.) Ivan S. Turgenjev. Izabrane pripoviesti. Svezak drugi. — Proljetne vode, Asja, Prva ljubav, Gospodin sa sivim naočarima, Očajnik. Preveo Josip Miškatović. — 333 str. Ta drugi zvezek je nadaljevanje Turgenjevovih povestij, katere izdaja »Matica hrvatska« v »Slavenski knjižnici«.

8.) Mirko Bogović. Pjesnička djela. Svezak drugi. Pripoviesti. 8°. 345 str. Lani je ponudila »Matica« svojim čitateljem dve tragediji pokojnega pisca. Letos evo jim je podala osem njegovih povestij. Za tisk jih je priredil g. Milivoj Šrepel ter jih opremil s kratkim uvodom. Povesti so zajete večinoma iz hrvatske prošlosti ter so imele v svojem času velik uspeh zaradi rodoljubne tendence.

9.) Josip Evgen Tomić. Za kralja — za dom. Historička pripoviest iz XVIII. veka. Dio prvi (Pretorijanac). 8°. 451 str.

V zbirki prevodov grških in rimskih klasikov je izšel prevod Platonovega Fajdra:

10.) Platonov Phaidros. Preveo, uvod i bilješke napisao Franjo Petračić. 8°. 104 str.; v knjižnici za klasično starino pa druga knjiga, kateri je vsebina:

11.) Rimska satira. Napisao Milivoj Šrepel. 8°. 128 str. Nagradjeno iz zaklade grofa Ivana Nep. Draškovića za godinu 1892. Uvod govori o narodnih igrah, iz katerih je potekla književna satira. Potem razpravlja o Luciliju, Horaciju, Perziju in Juvenalu, in na koncu so pridejani kot primeri prevodi po jedne Horacijeve, Perzijeve in Juvenalove satire.

O nekaterih Matičinih knjigah prinesemo svoj čas še natančnejšo oceno.

R. P.

Hrvatski ilustrovani leposlovni listi. Ako bi bilo število leposlovnih listov verno ogledalo zdravega kulturnega napredka, mogli bi se Hrvati ponašati z relativno velikim številom glasil, namenjenih zabavi, ali pa zabavi in pouku in naposled zabavi, pouku in umetnosti. V resnici pa se v majhnem narodu samo cepijo sile, ki bi jedva skupno mogle proizvesti kaj popolnoma dovršenega. Kar pa je celó znamenje patološke prirode, je to, da se listi in književniki delé po političnih nazorih v različne tabore. Razven drugih glasil ki se pečajo bolj s političnimi in društvenimi vedami poleg leposlovja, izhajajo med Hrvati ti-le leposlovni ilustrovani listi:

1.) *Vienac zabavi i pouci*, izhaja vsako soboto na dveh polah vel. 4°. To je najstarejši sedanjih leposlovnih listov, kajti letos je nastopil 27. leto. Urednik mu je prof. J. Pasarić. Ta list si je vedel dolgo vrsto let ohraniti dobro ime, ker so bili v kolu njegovih sodelavcev najpriznanejši beletristi. Poleg tega pa je vedno negoval tudi popularno znanstvo, posebno pa še one stroke znanstva, ki so v bližji dotiki z lepo knjigo, torej estetiko, književno in domačo zgodovino. Vse kaže, da se bode tudi letošnji tečaj vredno pridružil dosedanjim. Prva številka obseza poleg pesniške in pripovedne tvarine članek iz peresa Ksavera Šandor-Gjalskega o umetniški izložbi v Zagrebu. Na ta članek se nanašata reprodukciji dveh slik Vlaha Bukovca, glasovitega slikarja, katerima je predmet izbran iz del Gundulićevih. V drugi številki pa prinaša začetek prevoda znamenitega dela Tainejevega o filozofiji umetnosti. — Listek se ozira čisto tudi na pojave slovenske knjige.

2.) *Dom i svet*. Ilustrovani (sic!) list. Izhaja dvakrat na mesec. Folio Ureja ga glavni sodelavnik Kokotović. V prvem broju nahajamo samo pripovedne spise in poleg tega »Listek«, ki ne govori samo o književnih stvarih, nego po primeru »Leipziger illustrierte Zeitung« obseza beležke najrazličnejše vsebine. Izmed osem spisov sta originalna samo dva, namreč povest Juraja Carića »Obitelj kapetana Opovića« iz du-